

Työtä
huumeita
käyttävien
ihmisten
parissa ja
työssä
jaksaminen

Anne Ovaska A-
klinikkasäätiö,
Völjy

Nita ylönen, Pirjo
Tomperi Oulun
katuklinikka

Esityksen aiheet

Völjy , NEA ja
Katuklinikka

Kohderyhmästä:
huumeita
pistämällä
käyttävät ihmiset

Matalan
kynnyksen
/haittoja
vähentävä työ

Työssä
jaksaminen: minä
työssäni, tiimi,
organisaatio,
ympäröivä
yhteiskunta

VALTAKUNNALLINEN KATUKLINIKKA -HANKE

A-klinikkasäätiön hallinnoima
Valtakunnallinen Katuklinikka -hanke (2019-
2021 Mukana Helsinki, Tampere ja Oulu.

Rahoittajana toimii STEA

Kenelle, mitä ja miksi

- Kohderyhmänä ihmiset, jotka käyttävät suonensisäisesti huumeita. Apua tarvitsevat ihmiset kohdataan heidän omissa elinympäristöissään ja heidän omilla ehdoillaan.
- Katuklinikka tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden tavata terveys- ja sosiaalialan ammattilaiset kadulla, kodeissaan tai siellä missä he milloinkin ovat.
- Keskeisenä tavoitteena on huumeita käyttävien ihmisten tavoittaminen, kohtaaminen ja palvelujärjestelmään ”pääsyn mahdollistaminen”. Monet vain ohuesti kiinni palvelujärjestelmässä. Katuklinikka täydentää heidän palvelun tarpeitaan
- Avun vastaanottaminen on vapaaehtoista ja täysin anonyymia.

Mitä Katuklinikka tekee

- **Etsivää työtä kaduilla, ympäristötyötä:** ihmisten tapaaminen kaduilla, puhtaat pistosvälineet, mahdollisuus terveys- ja sosiaalineuvontaan, likaisten pistosvälineiden siivoaminen ympäristöstä, eri ilmiöiden havainnointi ja niistä eteenpäin tiedottaminen
- **Kotikäynnit:** pistosvälineiden vaihto, terveysneuvonta, sosiaaliasioiden hoito, testaus, pienet hoitotoimenpiteet, tulehdusten arviointi ja hoitoonohjaus
- **Palveluihin saattaminen ja palveluissa mukana kulkeminen:** ohjaus tarvitsemiin palveluihin, tarvittaessa saattaen ja mukana kulkien
- **Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa**
- **Vertaistoiminta:** asiakkaiden osallistaminen Katuklinikka toimintaan

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

- **Tiivis yhteistyö: Kenttätien palvelukeskus, Päiväkeskus Huili, Päihdepäivystys, Vinkki, Korvaushoitopkl, Verto-hanke, aikuissosiaalityö**
- **Säännölliset testaukset: Verto-hanke ja Päiväkeskus Huili**
- **Muut yhteistyötahot: Oulun avopäihdepalvelut, Päihdekliniikka, Seurakunnan diakoniatyö, Byströmin ohjaamo, läheiset, asukastuvat, Kris Oulu, Katuklinikka Helsinki ja Tampere**
- **Katuklinikan toimintaa käyty esittelemässä mm. OSY + tarkkailuosasto, OYS os 42 (infektio-osasto), Oulun vankila, psykiatrian klinikka**

Havaintoja oulu

- **Oulun tilastoja**
- Huhti-marraskuu 2019
- 1101 kohtaamista
- 301 nimimerkillä asioinutta asiakasta (miehiä 219 naisia 82)
- palautettuja likaisia pistosvälineitä n. 46 000
- annettuja puhtaita pistosvälineitä n. 42 000
- Testejä tehty 60

Moi. Onko mahdollista saada apua pankkitunnusten ja asunnon pankintaan. Monta vuotta sunnottomana.

Moikka! Mun pitäis saada tidtää, onko mulla c hepaa. Mite tuo testi onnistuis ku en oikee asioi terveyspalveluissa t.

Annoitte niin positiivisen kokemuksen että 'viidakkorumpu' soi meidä kautta ainakin pitkälle :)
KIITOS !!

Heippa kaverini sano että tätä kautta saisi puhtaita värkkejä? Voi sitten antaa käytettyjä pois?

Kiitos teille vielä todella paljon olemasaaolosta ja avusta 😊 tuli vu ukolta viesti että tuo suunnitelma käy kuhan ei uutta tule... 🙄

Hei luin teidän ilmoituksen laudalta ja kaveri kertonut että teiltä saisi uusia neuvoja ym kun antaa vanhoja tilalle,

A-klinikkasäätiö
Hyvinvoinnin tekijä

Völjy j NEA - osahanke

- Osallistavaa toimintaa ja asumisen tukea huumeita käyttäville ihmisille Tampereella ja lähikunnissa
- Haittoja vähentävän työn reflektointi, työssä jaksaminen ja työn hiljaisen työn tarkastelu
- A-klinikkasäätiön toteuttamana, Stean rahoittamana hankkeena 2014-2017, toiminta- avustuksella 2018 –
- NEA- hanke 2018-2020

Mitä Völjyn ja NEA osahankkeen asumisen tuki on?

- Anonyymia
 - Tukea pistämällä huumeita käyttäville henkilöille haja-asumisen mallilla
 - Asumisen tukea **asiakkaan tarpeen mukaan**
 - NEA - nais erityisyys
- 1) **vahva/tiivis tuki**: voi olla esimerkiksi asioiden tiivistä selvittelyä kolmen viikon ajan TAI säännölliset kotikäynnit ja tapaamiset (muun Völjyn toiminnan yhteydessä), esim. joka toinen viikko
- 2) **satunnainen tuki**: varmistetaan asumisen sujumista sovitusti esim. kerran kuussa tai autetaan muuten ”tarvittaessa”

Älä kuvaile vettä,
kun ihminen on
hukkumassa..."

Völjy matalan kynnyksen paikkana

- Mahdollisuus tulla hoitamaan asioita Völjyn aukioloaikoina
- Mahdollisuus tulla hoitamaan asioita silloin, kun kokee pystyvänsä asioita hoitamaan
- Asumisen tukeen tuleminen muun toiminnan kautta
- Asioista puhuminen muun tekemisen (ruoan laitto, askartelu ym) yhteydessä
- Ihan muista asioista puhuminen
- *"Olen saanut myös henkistä tukea todella paljon ja arvostan sitä, että voin tulla ja olla omana itsenäni Völjyssä ja voin avoimesti puhua henkilökunnalle asioistani eikä minua täällä tuomita mitenkään, täällä saa olla rauhassa jos haluaa ja tarvittaessa saan apua paljon"*
- *"Olen oppinut laittamaan ruokaa kyökissä, kokeilemaan kaikkea uutta ruuanlaittoon liittyen"*
- *"Saanu pullaa mössöttä ja sumppia. Saanu nukkua sohvalla."*

Haittoja vähentävän työssä keskeistä

- Luottamus
- Vapaaehtoisuus
- Anonymiteetti
- Asiakas asettaa kohtaamisen "kehyksen"
- Ollaan sen kanssa, mikä on totta

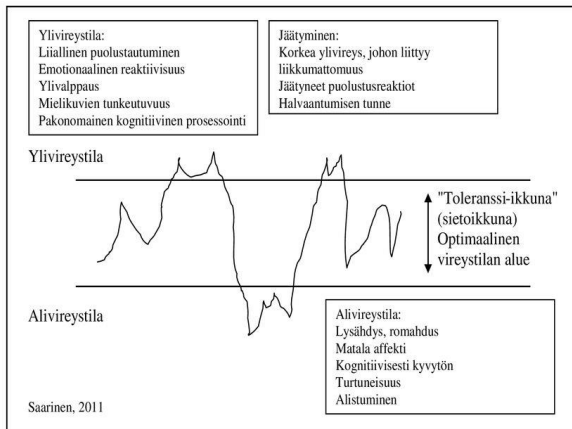

Kohderyhmästä

- Alakulttuuri; rikollisuus, omalakisuus, hierarkia, erillisuus järjestäytyneestä yhteiskunnasta, uskomukset
- Tartuntataudit, terveysongelmat
- Traumataustaa
- Psykiatrisia haasteita
- Nepsy;
- (Itse) tuhoisuus; tuhoava käyttäytymisen suhteessa itseen ja asioihin, jotka toisivat parannusta elämäntilanteeseen
- TYÖSSÄ TÄRKEÄÄ; KOHDERYHMÄN SEGMENTOINTI; Kenestä puhutaan, kuinka suuresta joukosta
- Naisilla korostuu mm yksinäisyys / häpeä/ hyväksikäyttö

Miten näyttäytyy asiakastyössä

Sietoikkuna

- Epäluottamusta yhteiskunnan palveluita kohtaan
- Ei haeta apua viranomaisilta, ei "vasikoida"
- Mielen integroimattomuus näkyy toiminnassa, käyttäytymisessä; kyvyttömyyttä sitoutua, muistaa, priorisoida
- Toiminnanohjauksen puute; ei toimita rationaalisesti, johdonmukaisesti – impulsiivista hetkeen tarttumista
- Selviytymistä valehtelemalla, aggressiivisuudella, "pää pensaaseen" , ei avat kirjeitä tai vastata puhelimeen
- Ylivireys / alivireys – milloin sietoikkunassa
- Ennakoimattomuus

Mitä vaatii työntekijältä / tiimiltä

- Rohkeus kulkea rajoilla
- Rohkeutta mennä kohti - sensitiivisyyttä
- Pelisilmää
- Omien piilotavoitteiden tunnistamista
- Omien transferenssien tunnistamista; mikä ohjaa toimintaani
- Ammatillisuutta – ihmisyyttä
- Realiteettien ja kentän raadollisuuden tiedostaminen
- Sietämistä; sitoutumattomuus, elämäntilannetta parantavien asioiden tuhoaminen
- Avun ”markkinointi”
- Miten hoitaa asiat, jotka vaativat nopeaa puuttumista? – jämäkkyys, luottamus, puolesta tekeminen

Matalan kynnyksen työ huumeita käyttävien ihmisten parissa – monen tulen välissä

”Eettinen stressi” / oma prosessi / organisaation
tuki ja asenteet/ yhteiskunnan asenteet

- Puutteet palvelujärjestelmässä tulevat konkreettisesti näkyväksi, mukana kulkiessa joidenkin yhteiskunnan tarjoamien systeemien epäjohtonmukaisuus tulee näkyväksi
- Omillaan pärjäämisen eetos; vastuuttaminen

Mikä mahdollistaa joustavan ja hereillä olevan työn- työssä jaksaminen

- Organisaation tuki ja johtaminen
- Oikeat ihmiset oikeassa työssä
- Työn rakenteet; viikko, ohjelma
- Yhteinen puhe (suunnittelu, purut, vapaa puhe); aika ja tila
- Yhteistä puhetta siitä, mikä ohjaa toimintakulttuuria ja arjen käytäntöjä
- Työnohjaus; kerran kuussa
- Jatkuva koulutus
- Työn kuormitus /määrä kohdillaan
- Traumatietoinen / traumasensitiivinen työote? Yhteinen orientaatio

➡ työn mielekkyys, jaksaminen, merkityksellisyyden näkeminen

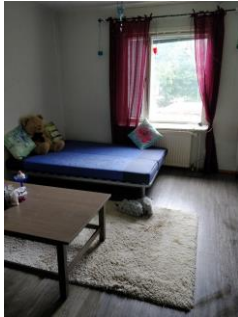
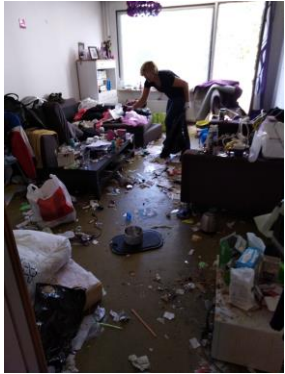

Työssä jaksaminen

- Oma persoona; jaksaminen, työn mielekkyys, osaaminen, muu elämä
- Tiimi; yhteen pelaaminen
- Johto; ymmärrys, tuki
- Organisaatio; back up
- Työn rajaaminen; kohderyhmän segmentointi, mihin voimme vaikuttaa, mihin panokset, arviointi, kuinka monissa verkostoissa olemme mukana, **mikä lopulta hyödyttää asiakkaitamme on keskiössä**

Päihkäilyä: Tunnistammeko asiakkaan toimintakyvyn, tarpeet ja elämäntilanteen – jos tunnistamme, vastaako palvelujärjestelmä?

Tarvitaan kohtaamista, ohjausta ja neuvontaa sekä kohti meneviä, pragmaattisia interventioita ja mahdollisuutta asianmukaiseen hoitoon jokaisessa vaiheessa

Päihteidenkäyttö, psykiatriset ongelmat, sosiaaliset ongelmat, rikokset, traumat

Haittoja vähentävä työ ei asetu vain tiettyyn kohtaan päihteiden käyttöä